

Alan Woods

Till minne av Pierre Broué (1926-2005)

Pierre Broué, fransk historiker, trotskistisk kämpe och redaktör för *Cahiers Leon Trotsky*, gick bort under onsdagsmorgonens småttimmar. Hans bortgång kommer att sörjas av arbetarklasskämpar och revolutionärer överallt.

Pierre Broué var internationellt ryktbar som historiker för den internationella revolutionära rörelsen. I 45 år var han aktiv inom trotskistisk politik i Frankrike och internationellt. Han skrev viktiga verk om bolsjevikpartiet, den tyska revolutionen och den spanska revolutionen. Han redigerade och skrev förord till en auktoritativ fransk utgåva av Trotskijs skrifter efter 1928, och fanns i den trotskistiska forskningens centrum under de senaste decennierna.

Hans historik över bolsjevikpartiet, den kommunistiska internationalen, den spanska revolutionen och framför allt hans nyligen utgivna Trotskij-biografi har blivit vida uppskattad. Denna biografi (*Trotskij: en biografi*, Carlsson, 2011, övers. anm.) är ett väldigt nyttigt motgift mot Isaac Deutschers ytliga och pretentiösa brackighet. Hans senaste bok om vänsteroppositionen var ytterligare en omistlig bok av denne hyllade trotskistiska skribent. Tragiskt nog skulle det bli hans sista.

Men Pierre Broué var inte bara en intellektuell som skrev böcker för universitet och kommenterade händelser från sin kammare. Han var en aktiv kämpande revolutionär som ägnade sitt liv åt kampen för den internationella socialismen. I sin ungdom gick Pierre med i det franska motståndet för att kämpa mot den nazistiska ockupationen av Frankrike. Han gick med i det kommunistiska partiet, men kom snart i konflikt med det stalinistiska ledarskapet.

Senare gick han med i Fjärde internationalen och förblev en hängiven trotskist under resten av sitt liv. Han vacklade aldrig i sin revolutionära tro på mänsklighetens socialistiska framtid. Dagen efter hans död skrev Jean-Pierre Juy, hans nära medarbetare, vän och kamrat, och berättade för mig att han bibehöll denna revolutionära glöd till slutet.

Jag lärde känna Pierre först under den sista fasen av hans liv, när han redan börjat utkämpa sin sista strid – en kamp på liv och död mot cancer. Men jag var väl bekant med hans arbete och idéer, främst genom vår gemensamma vän Seva [Esteban] Volkov, Trotskijs barnbarn. Seva Volkov var en nära vän till Pierre, som han hade en gränslös beundran och respekt för. För många år sedan blev Seva uppmuntrad av Pierre att delta mer aktivt i politiken. Pierre berättade för mig att detta var en av de saker han var mest stolt över. Han gladdes över att läsa rapporter om Sevas besök till kongressen för det pakistanska Struggle (International Marxist Tendency (IMT) pakistanska del, övers. anm.) och IMT:s konferens 2003.

Det var 2003 som jag besökte Pierre medan han tillfrisknade vid de pittoreska franska alpernas utlöpare. Jag tyckte han var livlig och alert, med ett skarpt och väldigt galliskt sinne för humor. Hans revolutionära sinnelag skiner igenom i varje mening. Han var inte speciellt intresserad av det pittoreska landskapet. I tankarna var han någon annanstans: med världrevolutionen. Han var som en tiger fångad i en bur, eller snarare en gammal stridshäst, som sliter i tömmarna och anstränger sig till det yttersta för att komma tillbaka ut i striden.

Jag frågade honom om han skrev något. Han ryckte på axlarna och gjorde en otålig gest. ”Hur ska jag kunna skriva på den här platsen? Jag har inte mina böcker. Jag vill komma härifrån och tillbaka till mitt bibliotek!” Att skiljas från sina böcker var uppenbarligen den värsta sortens tortyr för Pierre.

FOTO: Pierre Broué och Alan Woods. Foto av Greg Oxley

Besöket, under vilket jag åtföljdes av Greg Oxley, redaktör för [La Riposte](#), ledde till ett väldigt viktigt resultat. Pierre Broué gick entusiastiskt med på att samarbeta med vårt Trotskij-projekt, där vi hade börjat återutge Leo Trotskijs verk. Han sade till oss: "Beslutet taget av *In Defence of Marxism* att återutge Trotskijs verk är därför ett utmärkt initiativ, till vilket jag ger mitt helhjärtade stöd. Ungdomen måste återupptäcka dåtidens utmärkta revolutionära traditioner."

Jag frågade honom hur han kommit i kontakt med vår tendens. Han svarade:

När jag läste materialet på er webbplats, och på *La Riposte*s webbplats, insåg jag att vi borde ha stått i kontakt och att vi borde ha arbetat ihop under en lång tid. Jag tror att vi befinner oss på samma våglängd politiskt. I fråga om politisk analys och teori, står er tendens långt över alla de andra. Nu när vi äntligen möts är jag dessvärre ganska sjuk, som ni kan se. Jag måste bli bättre så snart jag kan. Detta är en ny början för mig på många sätt.

Sedan dess har jag varit i regelbunden kontakt med Pierre via telefon och e-post. Trots sin sjukdom uppvisade han en envis beslutsamhet (som alla revolutionärer var han en väldigt envis man!). Han skickade oss artiklar och skrev en introduktion till nya upplagan av *Not Guilty!*, sammanfattningen av Dewey-kommissionen om Moskva-rättegångarna. Han bad ständigt om ursäkt för att inte kunna skriva mer och lovade att göra det så snart hans hälsa tillät.

Pierre var en man med starka övertygelser. Efter att ha brutit med den lambertistiska tendensen hittade han sin egen väg, samtidigt som han konsekvent försvarade den revolutionära marxismens och internationalismens idéer – det vill säga trotskismen. Han förstod klart behovet för marxister att orientera sig mot arbetarklassens massorganisationer och arbetade i det syftet med vänsterelement inom det franska socialistpartiet. Utan tvekan kommer vissa av dem att försöka påstå att de har tagit över Pierre Broués mantel, på samma sätt som allehanda sekterister och intellektuella krymplingar, vilkas intresse i marxismen inte sträcker sig längre än till ett universitetsseminarium. Men den verkliga Pierre Broué var inte en vänsterreformist, sekterist eller medelklassakademiker.

Alla som kände Pierre under den sista perioden av hans liv vet mycket väl var hans sympatier låg. Ända sedan han kom i kontakt med IMT och särskilt webbplatsen Marxist.com, gjorde han ingen hemlighet av sin beundran för vår tendens. Närhelst vi diskuterade, talade han alltid som en medlem av organisationen. Han pratade alltid om "oss" – vilka planer vi hade, vad våra perspektiv var ... etc. Han berättade för mig om ett besök han haft från några argentinska trotskister (från PTS, tror jag): "De verkade vara bra människor", sa han. "Vi borde försöka vinna dem."

Han följde *Marxist.com* väldigt noggrant varje dag och kommenterade den entusiastiskt. Han var särskilt entusiastisk över våra framgångar i Pakistan och framför allt vår tendens arbete i Venezuela. Han öste glåpor över ultravänstergrupperna för deras oförmåga att förstå den venezuelanska revolutionen och deras sektaristiska attityd gentemot Chavez. Han var förtjust över att läsa rapporten om mitt möte med Chavez, som han betraktade som en ärlig revolutionär. Han berättade för mig vid flera tillfällen att han ansåg att våra metoder var de enda rätta att använda – metoder som syftar till att knyta samman den revolutionära marxismens idéer med massans verkliga rörelse.

Pierres anknytning till vår tendens vållade honom vissa problem. Han berättade för mig flera gånger att han hade bekymmer med några av sina gamla vänner och kamrater som inte alls var glada över hans relationer med oss. Detta oroade inte Pierre det minsta lilla. "De ringer alltid upp mig och klagar", berättade han för mig. "De säger: 'Vad gör du med grantisterna? De är väldigt dåliga människor!'" På vilket Pierre svarade: "Ni säger att de är dåliga människor, men jag ser inte några dåliga människor, bara goda kamrater!"

Som en av de främsta experterna i världen på Fjärde internationalens historia och politiska utveckling hade Pierre inte det minsta tvivel om den viktiga roll Ted Grant hade spelat. Han sade att den Fjärde internationalens historia skulle ha blivit helt annorlunda om den hade accepterat de ståndpunkter som Ted och det brittiska RCP förespråkade. Han hade väldigt stor respekt och beundran för Ted. På Ted Grants nittionde födelsedag sade Pierre:

Jag känner naturligtvis till Ted Grant sedan många år. Som vi säger i Frankrike: han verkar ha varit med sedan Clovis dagar [en medeltida fransk monark]! Tyvärr tror jag inte att vi någonsin har träffats, men vi hade en gemensam vän i Raoul, som var en långvarig förkämpe för den trotskistiska rörelsen i Frankrike. Han talade ofta med mig om Ted, och han aktade honom högt. Men av någon anledning, kanske av rädsla för att bli anklagad för 'fraktionism' eller något – det var så det gick till i den organisation vi båda tillhörde på den tiden – visade han mig aldrig något av Teds skrivna material.

Beklagligt nog bemödade jag mig inte om att komma i kontakt med honom vid den tiden. Bara under de senaste åren har jag läst hans material, vilket jag tyckte var mycket intressant. Hur som helst, jag ser nu väldigt mycket fram emot att arbeta tillsammans med er tendens. Vi måste diskutera politik och arbetsmetoder, naturligtvis, och försöka nå största möjliga enighet. Jag tror att detta är fullt möjligt."

Pierre hade ett rörande meddelande till Ted Grant:

Ted, du var alltid en kämpe. Du har kämpat i många år. Du har alltid försvarat revolutionära idéer. Detta var ett väldigt viktigt arbete, och du åstadkom en hel del. Vid nittio års ålder är du inte en ung man längre, men jag tror fortfarande att jag kanske deltar på din hundraårsdag!

Tragiskt nog kommer detta möte aldrig äga rum. Pierre Broué är inte längre med oss. Men hans idéer och skrifter förblir en rik och odödlig källa till inspiration för den yngre generationen av revolutionära klasskämpar i alla länder.

Sammanfattningsvis skulle jag vilja återge det meddelande som Pierre Broué skickade till International Marxist Tendency världskongress i Barcelona förra året (2004, övers. anm.):

Till er, mina vänner och kamrater, som möts i den europeiska arbetarklassens näst största stad efter Petrograd för att förbereda en strålande framtid, skickar jag min tillgivenhet och beundran för ert arbete under det senaste århundradet och i början på det nya.

Ni är ett av mänsklighetens bästa instrument, och möjligtvis det bästa.

Tack för att ni existerar, för er kamp och er hjälp till alla världens klasskämpar.

Pierre Broué.

Jag skriver dessa rader från Barcelona, där en ny konferens har tagit nya och spännande steg framåt för den marxistiska tendensen på världsskala. Över två hundra klasskämpar från hela världen har än en gång församlats för att försvara de idéer som kamrat Pierre Broué kämpade för under hela sitt liv. Denna morgon höll jag en kortfattad hyllning till Pierre Broué och en tyst minut hölls för att sörja hans död och fira hans liv. Så länge dessa krafter existerar, så länge vi lever, andas och kämpar, kommer Pierre Broué aldrig att dö.

Vi tar farväl av en stor marxistisk revolutionär:

Kamrat Pierre,

Tack för att du har existerat, för din kamp och din hjälp till alla världens klasskämpar.

Barcelona, 29 juli 2005.

Översättning: *Stefan Kangas*

Anmärkning till artikeln

Artikelförfattaren Alan Woods antyder att Pierre Broué i slutet av sitt liv skulle ha varit anhängare av samma trotskistiska tendens som Woods själv – International Marxist Tendency (IMT). De fakta som anförs bevisar dock inte detta, utan bekräftar snarare att Broué var icke-sekteristisk och beredd att samarbeta med de som var möjliga att samverka med. *Vincent Présumey*, Broués ”biograf”, tar upp frågan och tonar ned Woods anspråk i sin skrift om Broué¹. Han skriver:

2003 fick han [Broué] besök av Greg Oxley och Alan Woods från Kommittén för en marxistisk international som baserade sig på den gamle brittiske trotskisten Ted Grant. I några nekrologier uppger Alan Woods att Broué anslutit sig till dem: han hade inte formellt blivit medlem men skulle ha talat om ”vi” och lagt upp planer politiskt och för utgivning av Trotskij tillsammans med dem.

Pierre Broué hade lätt för att säga ”vi”, också när han i själva verket var helt ensam och alltid när han såg möjligheter till ett gemensamt arbete. Jag vill ingalunda förringa att han kan ha identifierat sig med det seriösa teoretiskt och organisatoriskt hos denna strömning som kombinerar marxistisk skolning med långvarig verksamhet inom massorganisationerna. De psykologiska faktorerna bakom detta sista närmande är obestridliga. Pierre Broué hade skapat stor isolering kring sig även när folk tänkte på honom och han led av det. Ted Grants strömning var ingen plötslig upptäckt 2003. Sedan länge hade han studerat den och jag har tidigare berättat att han såg Grants arbete inom armén under andra världskriget som exemplariskt. Ett exempel på vad han själv velat göra som ung och något som han tänkte mer och mer på under 1980-talet och efter det att han uteslutits 1989. Dessutom var Ted Grant en gamling i prima form, äldre än Broué och den ende trotskistiske ledare ännu livet som försökt göra vad som fordrades under andra världskriget. Det var skälen bakom detta sista närmande.

Martin F (7/2 2012)

---

¹ Se [Pierre Broué \(1926-2005\) - En stor historikers liv och verk](#)